

KOMENDANT
Karpackiego Oddziału Straży Granicznej
im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich
w Nowym Sączu

Nowy Sącz, dnia ²⁸..... września 2017 r.

Egz. nr: ².....

KA - NK | 2628 | 17

2017 -09- 28

ppłk SG Wiesław GÓRSKI

KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Zakopanem

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z „Planem kontroli przewidzianym do realizacji przez Wydział Kontroli Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w 2017 r.” (nr 5235/16 z dnia 05 grudnia 2016 r.), w Placówce SG w Zakopanem została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym, na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹, na temat: „Prowadzenie postępowań administracyjnych wobec cudzoziemców w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach”.

I. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Placówka Straży Granicznej w Zakopanem
im. gen. bryg. Mieczysława Ludwika Boruty-Spiechowicza²
Adres: 34-500 Zakopane, al. Przewodników Tatrzańskich 3.

Funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił:
- ppłk SG Wiesław Górski.

¹ Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092.

² Zwana dalej PSG w Zakopanem.

II. Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

Kierownik zespołu kontrolnego:

- kpt. SG Piotr Ciesielka – starszy specjalista Wydziału Kontroli,
upoważnienie nr 388/Z/17 z dnia 07 sierpnia 2017 r.³

Członek zespołu kontrolnego:

- chor. szt. SG Joanna Tabaszewska – specjalista Wydziału Kontroli,
upoważnienie nr 387/Z/17 z dnia 07 sierpnia 2017 r.⁴

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne prowadzono w okresie od 08 sierpnia 2017 r. do 01 września 2017 r.

IV. Zakres kontroli (przedmiot i okres objęty kontrolą):

Kontrolą objęto okres od dnia 01 stycznia 2017 r. do dnia 30 czerwca 2017 r.

Przedmiotem kontroli było prowadzenie postępowań administracyjnych wobec cudzoziemców na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (postępowania administracyjne w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu), w ramach których ocenie zostały poddane następujące obszary:

- a) podstawy prawne i faktyczne inicjujące wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu, czynności prowadzone w trakcie postępowania, wydanie w tym zakresie decyzji administracyjnej oraz realizacja dodatkowych czynności wynikających z obowiązujących przepisów prawa i wytycznych;
- b) umocowanie realizacji powyższych zadań w wewnętrznym podziale zadań Placówki Straży Granicznej, w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień oraz wydanych upoważnieniach dla poszczególnych osób;
- c) sposób sprawowania i dokumentowania nadzoru nad prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi oraz wydawanymi decyzjami wobec cudzoziemców.

---

³ Akta kontroli str. 10-11.

⁴ Akta kontroli str. 8-9.

V. Cel kontroli

Głównym celem kontroli była ocena zgodności z prawem i wewnętrznymi regulacjami wykonywanych czynności przez organ Straży Granicznej w zakresie prowadzenia postępowań administracyjnych wobec cudzoziemców, w tym wydawania decyzji. Celem szczegółowym było dokonanie oceny uprawnień poszczególnych funkcjonariuszy do wykonywania czynności (upoważnienia, szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień itp.), prawidłowość i rzetelność sporządzania dokumentacji w prowadzonych postępowaniach administracyjnych, w tym wydawania decyzji, zbierania i przekazywania informacji organom współdziałającym, oraz ustalenie czy sprawowany nadzór nad podejmowanymi czynnościami był bieżący i skuteczny.

VI. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu kryteriów legalności, rzetelności oraz celowości. Dokonano jej na podstawie ustaleń wynikających z materiałów źródłowych zamieszczonych w aktach postępowań administracyjnych w sprawach o zobowiązanie cudzoziemca do powrotu, jak również o dokumentację organizacyjno-funkcjonalną oraz o informacje zawarte w systemie Pobyt 2⁵. W okresie objętym kontrolą w PSG w Zakopanem wszczęto 34 postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemców do powrotu i wydano 34 decyzje o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu⁶. Spośród prawomocnie zakończonych postępowań administracyjnych w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wytypowano i skontrolowano 12 akt postępowań⁷. Wszczęcie postępowań administracyjnych, ich przeprowadzenie, wydanie decyzji o zobowiązaniu cudzoziemców do powrotu było zgodne z obowiązującymi przepisami oraz aktualnymi zaleceniami i wytycznymi Zarządu ds. Cudzoziemców Komendy Głównej Straży Granicznej, co zostało pozytywnie ocenione. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, a stwierdzone uchybienia stanowiły odstępstwo od stanu pożądanego o wyłącznie formalnym charakterze nie powodując następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań.

Pozytywnie oceniono umocowanie realizacji zadań związanych z postępowaniami administracyjnymi w sprawach zobowiązania cudzoziemców do powrotu w wewnętrznym podziale zadań Placówki Straży Granicznej, w szczegółowych zakresach obowiązków

⁵System teleinformatyczny, który jest krajowym zbiorem rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców.

⁶ Akta kontroli str. 4.

⁷ZA/2/2017/ZDP, ZA/3/2017/ZDP, ZA/4/2017/ZDP, ZA/5/2017/ZDP, ZA/6/2017/ZDP, ZA/7/2017/ZDP, ZA/8/2017/ZDP, ZA/9/2017/ZDP, ZA/13/2017/ZDP, ZA/18/2017/ZDP, ZA/24/2017/ZDP, ZA/30/2017/ZDP.

i uprawnień oraz wydanych upoważnieniach dla poszczególnych funkcjonariuszy. Pozytywnie również oceniono sposób sprawowania i dokumentowania nadzoru nad prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi oraz wydawanymi decyzjami wobec cudzoziemców.

Odnosząc się do całości kontrolowanego obszaru, zgodnie z przyjętymi kryteriami i miernikami, realizację zadań PSG w Zakopanem objętych zakresem kontroli **oceniono pozytywnie**.

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń:

1. Podstawy prawne i faktyczne inicjujące wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu, czynności prowadzone w trakcie postępowania, wydanie w tym zakresie decyzji administracyjnej oraz realizacja dodatkowych czynności wynikających z obowiązujących przepisów prawa i wytycznych.

Przeprowadzona kontrola postępowań administracyjnych w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wykazała, że wszczęcie postępowań administracyjnych, ich przeprowadzenie, wydanie decyzji o zobowiązaniu cudzoziemców do powrotu było zgodne z obowiązującymi przepisami oraz aktualnymi zaleceniami i wytycznymi Zarządu ds. Cudzoziemców Komendy Głównej Straży Granicznej. Zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁸ zawiadamiano cudzoziemca o wszczęciu postępowania administracyjnego, doręczając stronie zawiadomienie, którego odbiór był potwierdzany datą i podpisem strony. W zawiadomieniu o wszczęciu postępowania były ujęte informacje o organie prowadzącym postępowanie, podstawie prawnej⁹, osobie (tj. stronie), wobec której postępowanie zostało wszczęte, przedmiocie postępowania, dacie wszczęcia oraz o przysługujących stronie prawach i ciężących na niej obowiązkach. Wszczynając postępowanie w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu funkcjonariusze wręczali cudzoziemcowi w języku dla niego zrozumiałym pouczenie o zasadach i trybie postępowania, obejmujące informację o możliwości złożenia przez cudzoziemca wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, skorzystania z pomocy w dobrowolnym powrocie, a także o organizacjach pozarządowych zajmujących się udzielaniem pomocy cudzoziemcom. Fakt otrzymania pouczenia o zasadach i trybie postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu, oraz że zrozumiał treści w nim zawarte, cudzoziemiec potwierdzał własnoręcznym podpisem na stosownym oświadczeniu.

⁸ Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm. – stan prawny w okresie objętym kontrolą, zwany dalej kpa.

⁹ Art. 61 § 4 kpa w związku z art. 310 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

W każdym badanym postępowaniu w sprawie zobowiązania do powrotu organ przesłuchując stronę między innymi badał, czy istnieją przesłanki do udzielenia cudzoziemcowi ochrony przed wydaleniem w postaci udzielenia zgody na pobyt ze względów humanitarnych (art. 348 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach¹⁰) lub zgody na pobyt tolerowany (art. 351 pkt. 1 Uoc). Przed przesłuchaniem strony uprzedzał ją o prawie odmowy poddania się czynności przesłuchania¹¹, o prawie odmowy odpowiedzi na pytania¹² oraz o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań lub zatajenia prawdy¹³.

W kontrolowanych aktach spraw nie stwierdzono zamieszczania wydruków z krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców (Pobytu) oraz SIS, natomiast dokonane sprawdzenia dokumentowano na standardowym formularzu sprawdzeń, co było zgodne z zaleceniami Zarządu ds. Cudzoziemców KGSG¹⁴. Na dokumentach źródłowych¹⁵ stwierdzono adnotacje funkcjonariuszy świadczące o zarejestrowaniu danych w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców (Pobyt). Ustalono, że dane podane na dokumentach źródłowych odpowiadały danym wprowadzonym do systemu Pobyt. Ponadto stwierdzono, że funkcjonariusze dokonując rejestracji w systemie Pobyt umieszczali w nim także fotografie cudzoziemców¹⁶.

Procesowego zatrzymania cudzoziemców¹⁷ dokonywano na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej¹⁸ w związku z art. 394 ust. 1 i 2 Uoc. Każdy zatrzymany (ob. Ukrainy) otrzymywał pouczenie o uprawnieniach zatrzymanego cudzoziemca przetłumaczone na język zrozumiały dla zatrzymanego (w języku ukraińskim) co potwierdzał własnoręcznym podpisem. Ponadto w protokole składał oświadczenie dotyczące realizacji jego uprawnień wynikających z ustawy z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego¹⁹. O zatrzymaniu w każdym przypadku zawiadamiano niezwłocznie właściwego ze względu na miejsce zatrzymania cudzoziemca prokuratora rejonowego dokonując stosownej adnotacji w protokole oraz o zatrzymaniu cudzoziemca stosownie do Konwencji Konsularnej Ukraina-Polska z dnia 08 września 1991 r. informowano Generalny Konsulat Ukrainy w Krakowie.

---

¹⁰ Dz. U. z 2016 r., poz. 1990 z późn. zm. – zwana dalej Uoc.

¹¹ Art. 83 § 3 kpa w zw. z art. 86 kpa.

¹² Art. 83 § 3 kpa w zw. z art. 86 kpa.

¹³ Art. 233 § 1 kk w zw. z art. 83 § 3 kpa oraz art. 86 kpa.

¹⁴ Pismo KG-CU-2619/I/PH/16 z dnia 28.04.2016 r.

¹⁵ Zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.

¹⁶ Niezbędnik-zalecenia V.17. str. 21.

¹⁷ Postępowania administracyjne nr: ZA/2/2017/ZDP, ZA/8/2017/ZDP, ZA/9/2017/ZDP, ZA/13/2017/ZDP, ZA/24/2017/ZDP, ZA/30/2017/ZDP.

¹⁸ Dz.U. z 2016 r., poz. 1643 z późn. zm.

¹⁹ Dz.U. z 2016 r., poz. 1749 z późn. zm.

Po zgromadzeniu całości materiału dowodowego, przed wydaniem decyzji, organ realizował uprawnienie strony wynikające z art. 10 § 1 kpa²⁰. Czynność leżącą po stronie organu polegającą na umożliwieniu stronie zapoznania się z aktami sprawy dokumentowano w formie protokołu co jest właściwą realizacją zaleceń i wytycznych Zarządu ds. Cudzoziemców KGSG²¹. W protokole zamieszczono oświadczenie strony co do zebranych dowodów i materiałów oraz ewentualnych żądań i wniosków. W kontrolowanych postępowaniach administracyjnych strony korzystały z uprawnienia wynikającego z art. 10 § 1 kpa. Po zapoznaniu się z materiałem dowodowym strony nie wnosiły żadnych uwag. Protokoły były podpisane przez funkcjonariusza dokonującego czynność i stronę. We wszystkich badanych postępowaniach w protokołach zapoznania z aktami zamieszczono pouczenie o treści: „Uprowadzam o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 k.k. za składanie fałszywych zeznań oraz o prawie odmowy zeznań i odpowiedzi na pytania w zakresie określonym w art. 83 § 1 i 2 k.p.a.” co stanowi uchybienie wyłącznie o charakterze formalnym, nie powodujące negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności w aspekcie wykonywania zadań. Strona, bądź jej pełnomocnik realizując uprawnienie wynikające z art. 10 § 1 kpa nie składa zeznań, a więc uprzedzenie ich o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 kk za składanie fałszywych zeznań jest bezprzedmiotowe, również bezprzedmiotowe jest pouczenie o prawie odmowy zeznań, gdyż strona, ani jej pełnomocnik nie występują w postępowaniu w charakterze świadka.

Zgodnie z art. 107 § 1 kpa, wg obowiązującego stanu prawnego przypadającego na datę wydanych decyzji w kontrolowanych postępowaniach administracyjnych (05 stycznia 2017 r., 12 stycznia 2017 r., 31 stycznia 2017 r., 06 marca 2017 r., 03 kwietnia 2017 r., 28 kwietnia 2017 r.), decyzja powinna zawierać: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji lub, jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego, powinna być opatrzona kwalifikowanym podpisem elektronicznym. W każdym kontrolowanym postępowaniu w decyzji oznaczono organ administracji publicznej: „Komendant Placówki Straży Granicznej im. gen. bryg. Mieczysława Ludwika Boruty – Spiechowicza w Zakopanem”. Każda decyzja zawiera datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, szczegółowe uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie o treści: „Od decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia odwołania do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Odwołanie wnosi się za

---

²⁰Art. 10 § 1. Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

²¹Pismo KG/CU/1304/PC/16 z dnia 29 lutego 2016 r.

pośrednictwem Komendanta Placówki w Zakopanem, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji” oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego funkcjonariusza organu upoważnionego do wydania decyzji z nadpisem: „Komendant Placówki Straży Granicznej w Zakopanem”. Decyzję sporządzano w 3 egzemplarzach. Egzemplarz nr 1 otrzymywała strona potwierdzając odbiór decyzji swoim podpisem oraz datą otrzymania. Egzemplarz nr 2 decyzji dla Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców, a egzemplarz nr 3 pozostawiano w aktach postępowania. Kontrolowane decyzje o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu zostały wydane z urzędu przez Komendanta Placówki Straży Granicznej w Zakopanem co jest zgodne z art. 310 pkt 1²² Uoc.

Decyzje administracyjne nr KA-ZA/1/D-ZDP/2017 i KA-ZA/21/D-ZDP/2017 wydano na podstawie art. 302 ust. 1 pkt 1 Uoc tj. w wyniku stwierdzenia, że cudzoziemiec przebywa lub przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez ważnej wizy lub innego ważnego dokumentu uprawniającego go do wjazdu na to terytorium i pobytu na nim, jeżeli wiza lub inny dokument są lub były wymagane co było zgodne z zebrany materiałem dowodowym w postępowaniu. W powyższych decyzjach właściwie stosowano art. 318 ust. 1 i ust. 2 pkt 2²³ w związku z art. 315 ust. 1²⁴ oraz art. 319 pkt 1²⁵ Uoc.

Decyzje administracyjne nr KA-ZA/2/D-ZDP/2017, KA-ZA/3/D-ZDP/2017, KA-ZA/4/D-ZDP/2017, KA-ZA/5/D-ZDP/2017, KA-ZA/6/D-ZDP/2017, KA-ZA/7/D-ZDP/2017, KA-ZA/8/D-ZDP/2017, KA-ZA/12/D-ZDP/2017, KA-ZA/17/D-ZDP/2017, KA-ZA/25/D-ZDP/2017 wydano na podstawie art. 302 ust. 1 pkt 4 Uoc w wyniku stwierdzenia, że cudzoziemiec wykonuje lub wykonywał pracę bez wymaganego zezwolenia na pracę lub zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy oświadczenia pracodawcy o zamiarze powierzenia mu wykonywania pracy co było zgodne z zebrany materiałem dowodowym w postępowaniu. W powyższych decyzjach właściwie stosowano art. 318 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 w związku z art. 315 ust. 1 oraz art. 319 pkt 2²⁶ Uoc.

---

²²Art. 310. Decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu wydaje:

1) z urzędu - komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który stwierdził istnienie przesłanki uzasadniającej wydanie decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.

²³Art. 318. 1. W decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu orzeka się o zakazie ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen oraz określa się okres tego zakazu.

2. Zakaz ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen orzeka się w przypadku wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, w której:

2) określono termin dobrowolnego powrotu - na wypadek jeżeli cudzoziemiec w tym terminie:

a) nie opuści terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub

b) przekroczy lub będzie usiłował przekroczyć granicę wbrew przepisom prawa.

²⁴Art. 315. 1. W decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu określa się termin dobrowolnego powrotu, który wynosi od 15 do 30 dni, liczony od dnia doręczenia decyzji.

²⁵Art. 319. Zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1, określa się na następujące okresy:

1) od 6 miesięcy do 3 lat - w przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 1-3, 6, 10, 12, 13, 15 lub 16.

²⁶ Art. 319. Zakaz, o którym mowa w art. 318 ust. 1, określa się na następujące okresy:

2) od 1 roku do 3 lat - w przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 4 lub 5.

Przesłanki wynikające z art. 316²⁷ Uoc były badane w trakcie prowadzonego postępowania.

W żadnym z kontrolowanych postępowań te przesłanki nie wystąpiły i wobec tego faktu nie stosowano art. 316 Uoc.

W toku postępowania organ badał przesłanki wynikające z art. 303²⁸ Uoc i nie stwierdził, że w prowadzonych przedmiotowych sprawach zachodzi którakolwiek przesłanka wskazana

---

²⁷Art. 316. 1. Organ, wydając decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, może przedłużyć termin dobrowolnego powrotu, jeżeli cudzoziemiec jest obowiązany do osobistego stawiennictwa przed polskim organem władzy publicznej lub jego obecności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymaga interes Rzeczypospolitej Polskiej lub wyjątkowa sytuacja osobista cudzoziemca, wynikająca w szczególności z długości pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z łączących cudzoziemca więzi o charakterze rodzinnym i społecznym lub z potrzeby kontynuowania nauki przez małoletnie dziecko cudzoziemca.

2. Organ, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, może przedłużyć termin dobrowolnego powrotu w niej określony z powodu okoliczności, o których mowa w ust. 1, także po jej wydaniu, jednorazowo, na wniosek cudzoziemca.

3. Termin dobrowolnego powrotu, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie może być dłuższy niż 1 rok.

²⁸Art. 303. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1, decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu nie wydaje się cudzoziemcowi, gdy:

1) posiada status uchodźcy, korzysta z ochrony uzupełniającej lub

2) udzielono mu zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany lub zachodzą przesłanki do ich udzielenia, lub

3) udzielono mu zezwolenia, o którym mowa w art. 187 pkt 6 lub 7, lub

4) jest małżonkiem obywatela polskiego albo cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt stały lub zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie sprzeciwiają się temu względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, chyba że celem zawarcia związku małżeńskiego lub jego istnienia jest obejście niniejszej ustawy, lub

5) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy Schengen wydanej w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 23, upoważniającej tylko do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pobytu na tym terytorium, zezwolenia, o którym mowa w art. 181 ust. 1, albo zezwolenia, o którym mowa w art. 176, lub

6) udzielono mu zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub

7) posiada zezwolenie pobytowe lub inne zezwolenie uprawniające do pobytu, udzielone przez inne państwo obszaru Schengen, i nie sprzeciwiają się temu względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, chyba że cudzoziemiec nie udał się niezwłocznie na terytorium tego państwa obszaru Schengen po pouczeniu go o obowiązku wyjazdu na terytorium tego państwa, o którym mowa w art. 314, lub

8) jest czasowo oddelegowany w celu świadczenia usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez pracodawcę mającego siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz jest uprawniony do przebywania i zatrudnienia na terytorium tego państwa, jeżeli decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu miałaby zostać wydana z uwagi na przebywanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez ważnej wizy lub innego ważnego dokumentu uprawniającego do wjazdu na to terytorium i pobytu na nim lub ze względu na przekroczenie lub usiłowanie przekroczenia granicy wbrew przepisom prawa, lub

9) może zostać niezwłocznie przekazany do państwa trzeciego na podstawie umowy międzynarodowej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób po uprzednim zatrzymaniu go w związku z przekroczeniem granicy wbrew przepisom prawa, lub

10) może być niezwłocznie doprowadzony do granicy, jeżeli został zatrzymany w strefie nadgranicznej bezpośrednio po nieumyślnym przekroczeniu granicy wbrew przepisom prawa, lub

11) może zostać niezwłocznie przekazany do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej na podstawie obowiązującej w dniu 13 stycznia 2009 r. umowy międzynarodowej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób, lub

12) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170, lub

13) może zostać przekazany do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej na podstawie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013), zwanego dalej "rozporządzeniem 604/2013".

w tym artykule, która skutkowałaby nie wydaniem decyzji zobowiązującej cudzoziemca do powrotu.

W postępowaniach administracyjnych, w których cudzoziemiec-strona, nie złożył pisemnego oświadczenia, że rozumie język polski w mowie i piśmie to czynności prowadzono z udziałem tłumacza przysięgłego²⁹. Przy udziale tłumacza przeprowadzono takie czynności jak: zatrzymanie osoby, przesłuchanie strony, zapoznanie z aktami. Ponadto tłumacz dokonywał tłumaczenia ustnego na język zrozumiały dla cudzoziemca takich dokumentów jak: zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, zawiadomienie o zakończeniu postępowania, oświadczenie o otrzymaniu pouczenia o zasadach i trybie postępowania w sprawie zobowiązania do powrotu oraz decyzje o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu. Ponadto strona otrzymywała w języku dla niej zrozumiałym informację o podstawie prawnej (przyczynie) wydanej decyzji o zobowiązaniu do powrotu, jej rozstrzygnięciu oraz pouczeniu.

Do każdego kontrolowanego postępowania zostały dołączone karty rozpoznawcze z fotografią cudzoziemca oraz uwierzytelnione karty daktyloskopijne cudzoziemca. Stwierdzono, że organ pobierał od cudzoziemca odciski linii papilarnych stosując właściwe podstawy prawne³⁰, oraz że zgodnie z art. 324 pkt 2³¹ Uoc przekazywał Komendantowi Głównemu Policji (do Centralnej Registratury Daktyloskopijnej Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji) wymagane informacje.

Wydane decyzje zobowiązujące cudzoziemca do powrotu zawierały orzeczone termin dobrowolnego powrotu i po uprawomocnieniu się egzemplarz nr 2 decyzji był przekazany do Wydziału Wykazu Departamentu Legalizacji Pobytu Urzędu do spraw Cudzoziemców za pismami przewodnimi.

Zgodnie z art. 66a kpa w każdym kontrolowanym akcie sprawy została założona metryka sprawy, w której treści wskazano wszystkie osoby, które uczestniczyły w podejmowaniu czynności w postępowaniu administracyjnym oraz określono wszystkie podejmowane przez te osoby czynności wraz z odpowiednim odesłaniem do dokumentów.

---

2. W przypadku, o którym mowa w art. 302 ust. 1 pkt 1, decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu nie wydaje się, gdy cudzoziemiec zgodnie z przepisami art. 120 i art. 135 wystąpił o zmianę decyzji, o których mowa w tych przepisach, do czasu zakończenia postępowania w sprawie zmiany tych decyzji.

3. Przepisu ust. 1 pkt 1 nie stosuje się w przypadku, o którym mowa w art. 32 ust. 1 lub art. 33 ust. 2 Konwencji dotyczącej statusu uchodźców, sporządzonej w Genewie dnia 28 lipca 1951 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 515, 516 i 517).

4. Nie wszczynają się postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu, jeżeli toczy się postępowanie w sprawie udzielenia temu cudzoziemcowi ochrony międzynarodowej, chyba że cudzoziemiec złożył kolejny wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej.

²⁹ZA/3/2017/ZDP, ZA/4/2017/ZDP, ZA/5/2017/ZDP, ZA/6/2017/ZDP, ZA/7/2017/ZDP, ZA/9/2017/ZDP, ZA/13/2017/ZDP, ZA/24/2017/ZDP.

³⁰w przypadku osób, które zostały zatrzymane – na podstawie art. 394 ust. 3 Uoc, w przypadku osób niezatrzymywanych – na podstawie art. 324 pkt. 1 Uoc.

³¹ Art. 324. Organ, który wydaje decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu:

2) przekazuje Komendantowi Głównemu Policji obraz linii papilarnych, dane osobowe cudzoziemca oraz informacje, które umieszcza się w rejestrze, o którym mowa w art. 428 ust. 1 pkt 4.

Stosowany wzór tabeli metryki był zgodny ze wzorem określonym w Rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy³². Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 4 wyżej wymienionego rozporządzenia w rubryce oznaczającą osobę podejmującą daną czynność powinno być odnotowane nazwisko, imię i stanowisko, natomiast w kontrolowanych metrykach spraw nie odnotowywano stanowiska osoby. Powyższe odstępstwo od stanu pożądanego jest uchybieniem, który ma charakter wyłącznie formalny, nie powodujący negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności w aspekcie wykonywania zadań związanych z postępowaniami administracyjnymi zobowiązujących cudzoziemców do powrotu.

Obszar oceniono pozytywnie.

2. Umocowanie realizacji zadania związanego z wydawaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu w wewnętrznym podziale zadań Placówki Straży Granicznej, w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień oraz wydanych upoważnieniach dla poszczególnych funkcjonariuszy.

W wewnętrznym podziale zadań PSG w Zakopanem³³ wyszczególniono zadania związane z prowadzeniem postępowań administracyjnych i wydawaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu. Szczegółowe zakresy obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy prowadzących postępowania administracyjne zobowiązujące cudzoziemców do powrotu zawierały stosowne zapisy w tym zakresie. Stwierdzono, że funkcjonariusze posiadali pisemne upoważnienia wydane przez komendanta PSG w Zakopanem do wykonywania czynności związanych z prowadzeniem postępowań administracyjnych wobec cudzoziemców oraz do wydawania decyzji zobowiązujących cudzoziemców do powrotu.

Obszar oceniono pozytywnie.

3. Sposób sprawowania i dokumentowania nadzoru nad prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi oraz wydawanymi decyzjami wobec cudzoziemców.

Nadzór służbowy nad realizacją zadań sprawowany był przez kierownika Grupy ds. Cudzoziemców oraz przez kierownika Zespołu ds. Migracji. Polegał on głównie na organizowaniu, koordynowaniu czynności oraz na zapoznawaniu się z dokumentacją wykonywaną w trakcie ich prowadzenia. Z analizy kontrolowanych akt postępowań administracyjnych w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wynikało, że wymienieni

---

³²Dz. U. poz. 250.

³³Nr 280/16/I z dnia 25.08.2016 r.

kierownicy w ramach sprawowanego bezpośredniego nadzoru zapoznawali się z dokumentami zamieszczonymi w aktach, a fakt ten potwierdzali poprzez swój wpis w kartach kontroli.

W szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień kierownika Zespołu ds. Migracji oraz kierownika Grupy ds. Cudzoziemców uwzględniono obowiązek nadzorowania wykonywania zadań służbowych związanych z przedmiotem kontroli.

Obszar oceniono pozytywnie.

VII. Wystąpienia pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika jednostki kontrolowanej.

VIII. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli PSG w Zakopanem zarejestrowanej pod numerem Rdet KA-ZA-13/16, na stronie 4, poz. 2.

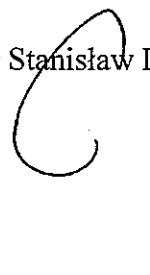
IX. Wnioski/zalecenia:

1. W protokołach zapoznania z aktami nie zamieszczać pouczeń o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 k.k. za składanie fałszywych zeznań oraz o prawie odmowy zeznań i odpowiedzi na pytania w zakresie określonym w art. 83 § 1 i 2 k.p.a.

2. W metryce sprawy odnotowywać nazwisko, imię i stanowisko osoby podejmującej daną czynność, co wynika § 2 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy.

X. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć zarządzającemu kontrolę w terminie do 31 października 2017 r. za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli.

ppłk SG Stanisław Laciuga

Wykonano w 2 egzemplarzach:

Egzemplarz nr 1 – adresat

Egzemplarz nr 2 – ad acta

Wykonał: P.C. tel. 665 33 09

28.09.2017 r.

